

'Kan Bronckhorst bewijzen dat windmolens de gezondheid geen schade kunnen berokkenen?'

3 dagen geleden · 6 minuten



BRONCKHORST – De gemeente houdt deze week (woensdag 10 februari, vanaf 19.30 uur) weer een zogeheten expert meeting over industriële windturbines met als thema ditmaal gezondheid.

. Foto: Liesbeth Spaansen

Erich Taubert, uroloog van het Slingeland Ziekenhuis, maakt zich grote zorgen over de effecten van industriële windturbines (IWT) op de gezondheid van mensen in de omgeving. Woensdagavond laat de gemeente tijdens de derde expertavond enkele mensen met kennis van windenergie aan het woord en krijgen deelnemers aan de online bijeenkomst (inwoners) de gelegenheid vragen te stellen. Taubert hekelt de vorige twee meetings, mede door de slechte selectie uit de gestelde vragen. “Een aanfluiting. De kritische vragen werden achterwege gelaten. Het was een farce. Ik ben er ondertussen overtuigd geraakt van de schadelijke effecten op de gezondheid. Daarover maak ik mij als arts nog de meeste zorgen. En met mij een hele groep artsen uit de regio.”

Vijftien vragen

Daarom wil Taubert op een vijftiental punten de vragen nu echt aan de orde laten komen. Waaronder over de aanpak van de expert meeting: "In IJburg, Amsterdam, was er recent groot protest. Mede daarom is er een expert meeting georganiseerd en daarbij was er sprake van een zeer gevarieerd panel, met een goede mix aan panelleden, zowel die pro als contra windenergie zijn. Hoe beschouwt u de waarde van een expert meeting gezondheid in Bronckhorst waarbij onvoldoende duidelijk wordt of er een goed evenwicht bestaat tussen voor- en tegenstanders van windturbines in de nabijheid van woningen? En een expert meeting in Amsterdam dient hetzelfde doel als een in Bronckhorst; wat doet u met de uitkomst van die meeting in Amsterdam? Bent u van plan de discussie zoals in Amsterdam gevoerd, aan te bieden aan de bewoners van Bronckhorst?", zo schetst Taubert een voorbeeld uit zijn vragenlijst.

Andere vragen gaan over veiligheid en of de gemeente middels wetenschappelijke studies kan bewijzen dat windturbines veilig zijn. En aantonen dat de gezondheid niet wordt aangetast door geluid met lage frequentie. En over de afstandsnorm, die in andere landen steeds ruimer wordt gelegd, vanwege een groeiend besef van schade op omwonenden. In Nederland wordt niet met een afstandsnorm maar met een norm voor geluid op de gevel gerekend en Taubert wil graag weten of die norm wel is onderbouwd vanuit gezondheidsaspecten en wat de gemeente gaat doen als die norm ook nog wordt overtreden en tijdens piekbelasting gezondheidsschade veroorzaakt. En hoe Bronckhorst dat gaat controleren.

Overall in Nederland maakt men zich ondertussen zorgen, ziet Taubert. Onder meer om slecht slapen door geluid, dat volgens de WHO de grootste bedreiging vormt voor de gezondheid. Hij wil weten wat bij de gemeente bekend is over bloeddrukverhoging, hartslagversnelling bij omwonenden van IWT's, die gemonitord zijn middels slaapregistraties. En over verhuizingen vanwege ernstige hinder van omwonenden van IWT-projecten elders. “Maar ook als je ziet hoe deze projecten worden ontwikkeld, is het ongelooflijk dat we doorgaan met windenergie. Er gaan miljarden aan subsidies naar toe, terwijl veel van die windmolenprojecten nog voor ze staan al worden overgenomen door buitenlandse investeerders, waarmee ook de groene subsidies naar het buitenland verdwijnen”, weet Taubert. “En terwijl de schadelijkheid ondertussen evident wordt aangetoond, vangen bewoners bot bij de overheid, van gemeente tot en met de Raad van State. GroenLinks draaft maar door op de ingeslagen weg. Maar de terawatts die we nodig hebben gaan we niet

opvangen met wind- en zonne-energie, onmogelijk. Trouwens, in Bronckhorst zouden de daken van de vele boerderijen nog vol gelegd kunnen worden met zonnepanelen. De reden dat dat niet massaal gebeurt, is omdat de netbeheerder aangeeft niet klaar te zijn om de opbrengsten van die panelen terug te laten leveren aan het energienetwerk."

Machtige lobby

Wind- en zonne-energie als schoon, veilig en duurzaam alternatief voor de milieubelastende fossiele brandstoffen. Er zit een machtige lobby achter, er is veel geld mee gemoeid, erkent Taubert. "Het is een vage, ondoorzichtige wereld. En straks krijgen de inwoners van Bronckhorst de keuze voorgeschoteld. 'Zeg het maar: veel kleine óf een paar heel grote windmolens. Dan heb je het over de keuze tussen molens met een as-hoogte van 100 meter of bijna 200 meter, respectievelijk -met wieken- 130 of 270 meter hoogte in totaal. Ik heb met een passer een straal om alle woningen in het buitengebied van Bronckhorst getrokken, maar met een straal van een kilometer kan er in onze gemeente nergens een windmolen worden gebouwd. Dan moet je terug naar maximaal vijf- zeshonderd meter.'" De provincie werkt met de programma's die ruim vijftien jaar geleden zijn opgesteld. "Ik zou zeggen, met alle kennis die er inmiddels is: reviseer die plannen eens. De molens zijn na twintig jaar op. De wieken kunnen niet worden gerecycled. In Duitsland worden tonnen aan wieken inmiddels begraven (!) omdat ze niet weten wat ze ermee aan moeten. Niet bepaald 'groen' hè."

GRAAG in KADER:

'Wij slapen er slecht door'

Een Achterhoekse gezin, gevraagd naar de ervaringen met de windmolens in de directe omgeving, staft met hun reactie volledig de woorden van de arts uit Halle. De dichtstbijzijnde windturbine werd enkele jaren terug gebouwd op een kleine vierhonderd meter van de woning. Het gezin participeerde vanaf het begin in het windenergieproject en deelt dus mee in de opbrengsten. "Met wat we nu weten, zouden we er nooit weer aan beginnen. Het werd allemaal veel te rooskleurig voorgespiegeld, vooral op het gebied van overlast. De nadelen van het geluid wegen niet op tegen de inkomsten; wij slapen er slecht door. Als we konden verhuizen, zou ik absoluut niet meer in de buurt van een windmolen gaan wonen. Zeker binnen een omtrek van een kilometer, mag er geen te vinden zijn." En degene die het meest eraan verdient via de 'groene subsidie' is, volgens deze participant inderdaad een buitenlandse investeerder, die het project nog voor de realisatie opkocht. "Mensen die ook wilden participeren aan zo'n project, vroegen naar onze ervaringen. Ik zei: Begin er niet aan. We hebben ze hier laten komen om te luisteren bij windkracht vijf, zes. Ze waren meteen genezen", vervolgt de Achterhoeker, die niet met zijn naam in de krant wil. "Nee, ik ben al eens op de vingers getikt. In duidelijke bewoordingen kreeg ik te horen dat ze het zeer zouden waarderen dat ik wat minder uitgesproken naar buiten zou treden over de overlast door de windmolens", vertelt hij. "Wij zijn om de tuin geleid. We zouden geen last hebben van het geluid, niet in huis. Als het warm is in de zomer kunnen de ramen en deuren niet open. Maar ook in de winter hoor je het in huis. Mijn vrouw loopt binnen geregeld met oordoppen, om het maar even niet te horen. En ikzelf heb ook nachten dat ik niet goed slaap door dat laagfrequente geluid. Ik denk dat het niet gezond is. En we zitten er contractueel nog jaren vast."







De reusachtige windmolens kunnen een as-hoogte van honderd meter of nog hoger hebben en produceren geluid zowel in hoge als lage frequenties. Foto: Liesbeth Spaansen